

Príspevok bol podporen projektom MŽP SPII 2 dl/49/07 Zmeny alpínskych ekosystémů na území KRNAP, NPR Králický Sněžník a CHKO Jeseníky v kontextu globálních změn.

Literatura

- Grabherr, G., Gottfried, M., Gruber, A., Pauli, H.: Patterns and Current Changes in Alpine Plant Diversity. In: Chapin III, F. S., Körner, C. (eds.): Arctic and Alpine Biodiversity: Patterns, Causes and Ecosystem Consequences. Heidelberg: Springer, 1995, p. 167 – 181.
- Huntley, B.: How Plants Respond to Climate Change: Migration Rates, Individualism and the Consequences for Plant Communities. *Annals of Botany*, 1991, 67, 1, p. 15 – 22.
- Krajick, K.: Climate Change: All Downhill from Here? *Science*, 2004, 303(5664), p. 1600 – 1602.

- Mac Arthur, R. H., Wilson, E. O.: The Theory of Island Biogeography. Princeton: University Press, 1967, 203 p.
- Pauli, H., Gottfried, M., Grabherr, G.: Effects of Climate Change on the Alpine and Nival Vegetation of the Alps. *Journal of Mountain Ecology*, 2003, 7, p. 9 – 12.
- Theurillat, J. P., Guisan, A.: Potential Impact of Climate Change on Vegetation in the European Alps: A Review. *Climatic Change*, 2001, 50, p. 77 – 109.

RNDr. Miroslav Zeidler, Ph.D., miroslav.zeidler@upol.cz
Katedra ekologie a životního prostředí Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Třída Svobody 26, 771 46 Olomouc

AKTUALITY

Cena ministra Antonovi Janitorovi

Životné prostredie by sme mali vyslovovať s tou najväčšou úctou. Pre niektorých je len formalitou, v ktorej je zakódovaná túžba obohatiť sa. Ale hlavným poslaním životného prostredia je vytvárať zdravé podmienky pre nás všetkých, aj pre nasledujúce generácie. Ako napísal nemecký básnik a vedec J. W. Goethe: „Nesnaž sa znásilňovať prírodu a nesnaž sa jej ubližovať“.

A. Janitor

Rozsiahle, celoživotné dielo popredného vedeckého pracovníka v oblasti fytopatológie a mykológie Ing. Antona Janitora, PhD., sa hlboko vpísalo do dejín slovenskej vedy. Za svoju neúnavnú, cieľavedomú, dlhoročnú prácu získal štyrikrát Cenu SAV, v roku 2012 sa k nim pridala Cena ministra životného prostredia za mimoriadne výsledky a dlhoročný prínos v starostlivosti o životné prostredie a rozvoji environmentalistiky. Jeho vedecké výsledky si získali aj medzinárodný rešpekt.

Ešte donedávna náš kolega, vedec telom i dušou, Anton Janitor sa narodil 29. augusta 1937 v Malej Ide pri Košiciach. Už počas štúdia na gymnáziu v Košiciach mal spontánny, vrúcny vzťah k hubám, ktoré v sezóne obklopovali jeho rodnú dedinku. Vyštudoval Vysokú školu poľnohospodársku v Prahe. Pracoval v Biologickom ústave, Ústave experimentálnej biológie a ekológie, v Botanickom ústave, Ústave experimentálnej fytopatológie a entomológie (v rokoch 1998 – 1992 ako riaditeľ) a na záver svojej profesionálnej kariéry rozvíjal svoje bohaté skúsenosti ako vedecký pracovník Ústavu krajinej ekológie Slovenskej akadémie vied.

Pôsobil aj v popredných výskumných ústavoch a na prestížnych univerzitách v Rusku, Kanade, Poľsku, Francúzsku, v Kórei a na Kube. Svoje vedomosti, skúsenosti a hlboký vzťah k danej problematike odovzdáva ešte aj v súčasnosti študentom na slovenských vysokých školách a širokej verejnosti. Ako prvý vedec na Slovensku

začal študovať problematiku fotobiológie fytopatogénnych húb, venuje sa mykotoxikologickým a mykofloristickým otázkam. Je zakladateľom Slovenskej mykologickej spoločnosti SAV, členom a funkcionárom rôznych vedeckých spoločností na Slovensku i v zahraničí. Opublikoval takmer 250 vedeckých a vyše 1 250 populárno-vedeckých prác. Šíri v médiách osvetu o hubách, o ich dôležitosti a užitočnosti. Je presvedčený, že výskum bude úspešný v mnohých stránkach nášho života. Huby ako liek na vyhubenie alebo aspoň čiastočné vyhubenie nebezpečných ochorení, akými je napr. rakovina. Huby, ako voňavá súčasť našich potuliek v prírode, ako doplnok chutnej výživy, sú pre Antona Janitora predmetom celoživotnej lásky a výskumu. A určite si ešte na túto tému prečítame od neho veľa zaujímavých informácií.

Ildikó Puchertová,

zivotne.prostredie@savba.sk

Ústav krajinej ekológie SAV,
Štefánikova 3, P. O. Box 254, 814
99 Bratislava